Lieta Nr.C31301511

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2014.gada 28. janvārī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Kuzņecova
ar sekretāru G.Novicki,
izskatīja atklātā tiesas sēdē, Rīgā, Baložu ielā 14, civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību „INSERVISS GROUP" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļā

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „INSERVISS GROUP" (turpmāk – Aizdevēja) 2011.gada 3.janvārī Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā cēla prasību pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētāja pamatparādu Ls 105,34, procentu maksājuma parādu Ls 21,10, līgumsodu Ls 89,54, kopā Ls 215,98. Pieteikumā norādīts, ka maksājuma saistības izriet no 2008.gada 12.janvārī noslēgtā Līguma Nr.12010801AG (turpmāk - Līguma), saskaņā ar kuru atbildētājs saņēma finansiālu aizdevumu Ls 236,36 apmērā ar ikmēneša procentu likmi 2,000% un atmaksas termiņu 12 mēneši. Ikmēneša maksājumi tika noteikti saskaņā ar maksājumu grafiku līdz katra mēneša 12.datumam, sākot no 2008.gada 12.februāra līdz 2009.gada 12.janvārim. Līgumā pielīgtās saistības atbildētājs pienācīgi nav pildījis, jo maksājumu kārtībā noteiktajā grafikā aizdevuma un procentu maksājumus nav veicis. Pēdējais atbildētāja maksājums saņemts 2008.gada 20.augustā. 2009.gada 19.jūnijā aizdevējs Līgumu lauza un atbildētājam tika nosūtīts brīdinājums, kurā tika lūgts izpildīt saistības, taču parādsaistības netika nokārtotas. 2010.gada 3.decembrī tika nosūtīts atkārtots brīdinājums.

Aizdevēja, pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756.pantu, lūdz prasību apmierināt.

2013.gada 26.jūnijā tiesā saņemts prasītājas SIA „Inserviss Group" un UAB „Gelvora", kuru pārstāv UAB „Gelvora" filiāles Latvijā pieteikums par puses aizstāšanu, kurā norādīts, ka 2011.gada 8.martā prasītāja savas prasījuma tiesības cedējusi Lietuvā reģistrētai sabiedrībai UAB „Gelvora", kuru pārstāv UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, pārstāvēt jauno prasītāju visos jautājumos un darbībās, kas saistīti ar aizdevumiem, ko izsniegusi prasītāja un uz kuriem jaunajam prasītājam ir likumīgas kreditora tiesības saskaņā ar 2011.gada 8.marta cesijas līgumu.

2014.gada 10.janvārī tiesā iesniegti prasības pieteikuma papildinājumi, kuros prasītāja lūdz piedzīt likumiskos procentus par laika periodu no 2009.gada 20.jūnija līdz 2014.gada 10.janvārim EUR 41,59, kā arī noteikt prasītājas tiesības saņemt par laiku līdz sprieduma izpildei likumiskos 6% gadā.

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2014.gada 16.janvāra protokollēmumu SIA „Inserviss Group" aizstāta ar prasītāju – Lietuvas Republikā reģistrēto sabiedrību UAB Gelvora, reģistrācijas Nr.1251648343, kuru pārstāv pārstāv UAB „Gelvora" filiāle Latvijā.

Uz tiesas sēdi prasītāja pilnvarotās personas pārstāvis nav ieradies, tiesā saņemts prasītāja pilnvarotā pārstāvja iesniegums, kurā lūgts izskatīt prasību prasītāja prombūtnē, norādot, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā, pamatojoties uz prasībā norādītiem apstākļiem.

Tiesa uzskata par iespējamu izskatīt lietu prasītāja prombūtnē.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis, iebildumus nav cēlis, lūgumus nav pieteicis.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdes vietu un laiku Atbildētājam paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā uz pieteikumā norādīto dzīvesvietu, kas sakrīt ar deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Pie šādiem apstākļiem tiesa atrod par iespējamu lietu skatīt bez Atbildētāja klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesa konstatējusi pamatu aizmuguriska sprieduma taisīšanai lietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.[1]panta pirmo daļu, kur noteikts, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ar lietas materiāliem pievienoto izrakstu no 2011.gada 8.marta cesijas līguma un tā pielikuma, kā arī izrakstu no 2011.gada 21.novembra grozījumiem cesijas līgumam apstiprinās, ka SIA „Inserviss Group" kā cedents cedējusi pircēju (cesionāru) grupai, tajā skaitā, Lietuvas Republikā reģistrētai sabiedrībai UAB „Gelvora", kuru pārstāv UAB „Gelvora" filiāle Latvijā, visas prasījuma tiesības un kreditora tiesības (ieskaitot, cita starpā, tiesības uz prasījuma pamatsummu, procentiem, līgumsodiem, nokavējuma naudu, piedziņas izdevumiem, tiesvedības izdevumiem, sprieduma izpildes izdevumiem) pret parādnieku /pers. A/ par saistībām, kas izriet no 2008.gada 12.janvāra Līguma Nr.12010801AG. Saskaņā ar Civillikuma 1793.panta 3.punktu, prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Atbilstoši Civillikuma 1805.pantam, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku. Cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma (Civillikuma 1806.pants).

Atbilstoši Civillikuma 1934.pantam, *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu*

atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).

Ar lietā esošo 2008.gada 12.janvāra Rēķinu - faktūru Nr.725774 pierādīts, ka SIA„Inserviss Group" veikusi dīvāna „Alberts" apmaksu Ls 236,36 apmērā. Minēto dīvānu saņēmis atbildētājs, par ko parakstījies šajā rēķinā. No Līguma 1.punkta redzams, ka Līgums noslēgts ar mērķi sniegt atbildētājam līdzekļus minētā dīvāna iegādei.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Tiesai nav pamata apšaubīt prasības pieteikumā norādītos apstākļus - faktu, ka atbildētājs ar Līgumu pielīgtās saistības nav izpildījis, jo, saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu, pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasījums par neatmaksātās aizdevuma pamatsummas Ls 105,34 jeb EUR 149,89 piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā.

Prasītāja aprēķinājusi nokavējuma procentus Ls 21,10 jeb EUR 30,02 apmērā. Tiesai nav pamata apšaubīt minēto aprēķinu, ievērojot arī to, ka atbildētājs nav izmantojis savas likumā noteiktās tiesības piedalīties tiesas sēdē, nav cēlis iebildumus, nav apstrīdējis iesniegto aprēķinu, līdz ar ko prasība arī daļā par nokavējuma procentu piedziņu ir apmierināma.

No Civillikuma 1720.panta izriet, ka *kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā (2.punkts).*

Līguma 5.1.punktā noteikts aizņēmēja pienākums par maksājuma grafikā noteikto maksājuma atmaksas termiņu un apmēru neievērošanu maksāt līgumsodu.

Minētais līguma 5.1.punkts paredz, ka gadījumā, ja aizņēmējs noteiktā termiņā saskaņā ar maksājumu kārtības grafiku nav atmaksājis aizdevējam naudas līdzekļus, to daļu un/vai pielīgtos procentus, aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,5% apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru kavētā maksājuma kavējuma dienu.

Atbilstoši šiem līguma noteikumiem, prasītāja aprēķinājusi no atbildētāja piedzenamo līgumsodu par maksājumu kavējumu un pieprasījusi to Ls 89,54 apmērā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments 2011.gada 12. janvāra spriedumā, lietā Nr. SKC-25/2011, kurā vērtēts līgumsods 1% apmērā, atzinis, ka līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir pamet̄ums, ko kāds uzņēmies ciest sakarā ar savu saistību, ja viņš šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Piemērojot šo pantu burtiski līgumā noteiktajam līgumsoda apmēram - viens procents no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru nokavēto dienu, jānonāk pie secinājuma, ka parādnieks labprātīgi uzņēmies ciest sekas, kas, ja nokavējums būtu viens gads, matemātiskā izteiksmē gandrīz četras reizes pārsniedz pamatparādu. Vērtējot to pēc ekonomiskās būtības, jākonstatē, ka parādnieks uzņēmies nevis konkrēti izmērāmu "pamet̄umu", bet maksājumu, kas var augt līdz bezgalībai. Senāta ieskatā, likumā nevar būt ietverta šāda līgumsoda būtība, jo, kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt tā saprātīgām robežām, kuru noteikšana attiecīgos ekstremālos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principu.

Tiesa atzīst, ka atbildētājai Civillikuma 1716.panta izpratnē ir pienākums maksāt līgumsodu, bet līgumsods nosakāms ievērojot taisnīguma un samērīguma principu. Ņemot vērā minēto, Civillikuma 1587., 1716., 1717., 1720.panta jēgumu kopsakarā ar Civillikuma 1.pantu, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenams līgumsods 10 % apmērā no nesamaksātās parāda summas, proti Ls 10,53 jeb EUR 14,99.

Tiesības vienpusēji atkāpties no līguma ir noteiktas Līguma papildus noteikumu 3.4.punktā. Ievērojot prasītājas norādīto par aizdevuma samaksas kavējumiem, to, ka pēdējais maksājums, kā to apliecina arī parāda aprēķins, veikts 2008.gada 20.augustā, tiesa atzīst, ka prasītāja bija tiesīga atkāpties no līguma un pirms termiņa pieprasīt visu aizdevuma summas atmaksu.

Pieteikumā norādīts, ka līgumu prasītāja lauza 2009.gada 19.jūnijā, nosūtot brīdinājumu. Atkārtots brīdinājums nosūtīts 2010.gada 3.decembrī. Ar lietā esošajiem pierādījumiem tiesa nekonstatēja apstiprinājumu prasītājas apgalvojumam par atbildētāja brīdinājumu par līguma laušanu 2009.gada 19.jūnijā. No lietā esošā 2010.gada 3.decembra pirmstiesas brīdinājumu redzams, ka atbildētājs informēts par līguma laušanu 2010.gada 3.decembra paziņojumā, kura arī lūgts nekavējoties 7 dienu laikā atmaksā visu aizdevuma summu.

Ievērojot norādītos apstākļus, likumiskie procenti aprēķināmi par laika periodu no 2010.gada 11.decembra līdz 2014.gada 10. janvārim EUR 28,57 (Ls 20,08) apmērā.

Tiesa konstatē, ka pārējā daļā prasība noraidāma.

Kopā no atbildētāja piedzenama parāda summa EUR 223,47 (Ls 157,05).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195.pantu Prasītājai ir nosakāmas tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās aizdevuma summas par laika periodu līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto par to, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Kā izriet no Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas, apmierinot prasību, no atbildētāja par labu prasītājam piespriež tā samaksātos tiesas izdevumus proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram (..). No atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva par prasību EUR 71,14 (Ls 50). Tāpat no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (Ls 3,30), kopā EUR 75,84 (Ls 53,30).

No lietas materiāliem redzams, ka kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir EUR 7,60, līdz ar ko prasītājas nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 2,90 (EUR 7,60 – EUR 4,70) apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, piedzenami no atbildētājas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētajam nosakāms 10 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 193., 204.[1] ,208.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu UAB Gelvora, Lietuvas Republikā reģistrētai sabiedrībai, reģistrācijas numurs 125164834, kuru pārstāv UAB Gelvora filiāle Latvijā, reģ.Nr.40103208983, pamatparādu EUR 149,89, līgumiskos procentus EUR 30,02, likumiskos

procentus par periodu no 2010.gada 11.decembra līdz 2014.gada 10.janvārim EUR 28,57, līgumsodu EUR 14,99, kopā EUR 223,47, tiesas izdevumus EUR 77,27, bet pavisam kopā piedzīt EUR 300,74 (trīs simti *euro*, 74 centi).

Pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,90 (divi *euro*, 90 centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par izdevumu samaksu labu valstij – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedumu prasītājs var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs aizmugurisku spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā, bet 20 dienu laikā no pilna aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesai pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese I.Kuzņecova